

A Na I vakaro: Laivi ira na noqu tamata me ra lako.”

❖ **Na vosa nei Fero (Lako Yani 5:1-2)**

- Thutmose III e a Se gone sara ena nona sa dabe ena I dabledabe vakatui ena gauna ni veiliutaki nei Hatshepsut, a vakauai Mosese kina mai na I tutu vaka Fero. E qai dro ko Mosese mai Ijipita ni a sa yabaki tini vakacaca tiko ga ko Thutmose.
- 40 na yabaki mai e muri, sa tadrava tale na I tutu ni veiliutaki ko Mosese. Sa lako li mai baleta ni nona dodonu oya me veiliutaki? E sega sara. E matata vua na I vakaro. “Laivi ira na noqu tamata me ra lako” (LY 5:1).
- E kena I sau mai vua na Fero na bolebole, segai vei Mosese, vua ga na Kalou. E bolea sara ga na Kalou (LY 5:2).
- Na veika ka cakava o Fero e vakayagataka na I vola ni Vakatakila me vakatakarakarataka na matanitu o Varanise ena ka 18 ni senitiuri (Vktkla. 11:8). O Varanise, me vakataki Fero, e via vakawabokotaka na lotu ka lewa me matanitu ka sega ni kilai se me qaravi kina na Kalou.

❖ **A nodra vosa na tamata (Lako Yani 5:3-21)**

- Ena nona sa cakava o Mosese e matadra na tamata na ivakatakilakila ka solia vua na Kalou, era vakabauta ka cuva ka lotu (LY. 4:29-31). Sa rawa ni da kasamitaka na nodra nanamaki ena I au ni nodra kerekere mai vei Fero
- Na vosa nei Fero sa ka e dodonu me namaki. E sega wale ga ni bese o Fero, e vakasaurarataki ira vakalevu ka sega ni solia na veika e gadrevi ena qaravi ni cakacaka, ka namaka me taucoko na cakacaka (LY 5:6-8). Na cava na nona I ulubale ena lewa sega ni vakaibalebale oqo?
- O Mosese kei Eroni—ena rai nei Thutmose—erau “vakacegui” [*shabbat*] ira mai na nodra cakacaka (LY. 5:5). Kevaka era kunea na gauna me ra veivosakitaka na lotu kei na sereki, sa dodonu me tiko talega na gauna me ra cakacaka kina (LY. 5:9, 17).
- Ni ra sa vakasaurarataki, era lako na ovisa me kudruraka vei Fero, a sa sega ni rogoci ira. Era sa qai vuki ki vei Mosese kei Eroni, ka beitaki rau ni rau sa vakadredretaka vakalevu na veika era sota kaya (Lako Yani 5:20-21).

❖ **A nona vosa na Kalou (lako Yani 5:22-6:8)**

- Ko Fero sa cudruvi Mosese. O ira na tamata era cudruvi Mosese. O Mosese...e sega ni cudru, e yalolailai, ka lesu vata na nona vakatitiqa vua na Kalou : “Na cava ko ni sa vakararawataki ira kina na tamata oqo? A cava ko ni sa talai au kina?” (LY. 5:22).
- Me da dikeva na veika e kaya lesu na Kalou (Ex. 6:1-8):
 - (a) *Na ka au sa cakava* : Au sa rairai vei ira na parofita; Au sa vakadeitaka vei ira na noqu vosa ni yalayala; Yalataka meu solia vei ira na vanua ko Kenani; Au sa rogoca na nodra vutugu na tamata; Ia ka’u sa nanuma na vosa ni yalayala
 - (b) *Na veika au na cakava* : Ia ka’u na kauti kemuni tani mai na nodra I lesilesi bibi na Ijipita; Sereki kemuni mai na nodra veivakabobulataki; Au na tala na noqu kaukauwa; Ia ka’u na kauti ira mai me ra noqu tamata; Au sa na nodra Kalou; Au na solia vei ira na vanua ko Kenani

❖ **Na vosa nei Mosese (Lako Yani 6:9-13)**

- Ni oti na vosa ni veivakayaloqataki na Kalou, sa vosa tale ko Mosese vei ira na tamata, ia era sega ni vakarorogo (Lako Yani 6:9). Na Kalou me vosa tale mada vei Fero ka kerea na nodra sereki na tamata (LY. 6:10-11).
- E bese o Mosese ka baci solia tale yani e dua na I ulubale: Raica ko ira na Isireli era sa sega ni vakarorogo vei au, ka na rogoci au vakacava ko Fero, ni’u sa tebenigusu berabera? (Lako Yani 6:12).
- E yalo lailai o Mosese, bikai ka vuturi. Ia, me vakataki ira kecega na qaqa ka sotava na ka vata e sotava o koya—vakataki Esafa kei Jope—e sega ni vakatara me vakadrukai koya na yalolailai. Na nona vakadinata na Kalou e uasivia na veika e tara tiko na lomana.
- Ni da sotava na yalolailai, me qai noda na vosa nei Esafa: (Same 73:23-26).

B Na I tavi nei Mosese kei Eroni (Lako Yani 6:28-7:7)

- ❖ Ni oti na vei malumalumu mai Ijipita, na Kalou e vakananumi Mosese tale ena I tavi vaka dauniveivuke nei Eroni kei na gusunivosa (Lako Yani 7:1-2).
- ❖ E vakatauvatani Eroni kei na nodra I tavi na parofita. Era ciqoma na I tukutuku mai vua na Kalou ka vakadewataka mai vei keda. Ena vakasama oqo, e Kalou o Mosese ka parofita ko Eroni.
- ❖ Me vaka ena qai yaco e muri ki vei ira e vuqa na parofita, sa vakasala oti na Kalou ni na sega ni rogoci na nona I tukutuku, ka, ena qai cakacaka ko Koya ena nona kaukauwa levu (Lako Yani 7:3).
- ❖ Me vakataki ira na parofita e muri mai, o Mosese me vosa ki vei ira na tamata kei Fero, “se ra na vakarorogo, se ra na kakua: ni ra sa dautalaid -redre vakalevu” (Ezek. 2:7). E dina talega vei keda na veika oqo, ni sai keda ka rogo kina na domo ni Kalou ena vuravura oqo.